

Силабус курсу МАС-МЕДІА В СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙНАХ

Галузь знань: **06 «Журналістика»**
Спеціальність: **061 «Журналістика»**
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма: **«Правова журналістика»**

Рік навчання: **3**
семестр: **5**

Кількість кредитів: **5**
мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП: к. н. із соц. ком, викл. *Колінярська Людмила Анатоліївна*

Контактна інформація: lpstkalec@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Мас-медіа в сучасних інформаційних війнах» – навчальна дисципліна, яка формує профіль фахівця в галузі журналістики та інформаційної політики. Вивчення цієї дисципліни передбачає формування теоретичного мислення, оволодіння практичними навичками щодо безпеки інформаційних технологій та інформаційних ресурсів.

Актуальність процесів формування системної практики ведення інформаційних війн викликала необхідність комплексної підготовки профільних фахівців як важливої стратегічної мети держави. Особливо гостро це питання постало після повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

Метою викладання дисципліни є забезпечення єдності теоретичної і практичної підготовки студента, оволодіння ним комплексом історико-теоретичного матеріалу щодо розуміння природи, а також зародження й еволюції інформаційного протистояння; вивчення світового досвіду і його адаптація у сучасних українських реаліях; вироблення та набуття практичних навичок, необхідних для пошуку та професійного аналізу джерел інформації, оцінювання властивостей інформаційних потоків, ознайомлення з основними характеристиками, цілями, методами інформаційних війн, концептуальними і прикладними аспектами проведення інформаційних війн у сучасному світі, а також формування вміння щодо аналізу і планування інформаційних операцій у державній інформаційній політиці.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Інформація в житті людини	Знати визначення поняття «інформація», приклади трактування цього поняття. Розуміти специфіку інформаційного середовища, вплив інформаційного поля життєвого середовища людини.	поточне опитув.

2/2	2. Інформаційний вплив та інформаційні війни	Знати поняття інформаційного впливу, інформаційні технології як засіб інформаційного впливу, цілі та завдання інформаційно-психологічного впливу. Розуміти інформаційний вплив на моральну та духовну стійкість супротивника, вплив на його психіку; інформаційну складову: актуальність, своєчасність, достовірність, якість, обсяг.	поточне опитув.
2/2	3. Типи інформаційних війн	Знати основи ведення I-War; складова частину ідеологічної боротьби. Аналізувати політичні інформаційні війни, типові тактики та стратегії.	поточне опитув.
2/2	4. Основні методи інформаційної війни	Знати основні методи інформаційної війни – блокування або спотворення інформаційних потоків та процесів прийняття рішень супротивником. Розуміти особливості застосування інформаційної зброї як сукупності спеціалізованих (фізичних, інформаційних, програмних, радіоелектронних) методів і засобів тимчасового блокування або спотворення, безповоротного виводу з ладу функцій або служб інформаційної інфраструктури.	поточне опитув.
4/2	5. Специфіка ведення інформаційної війни	Аналізувати специфіку ведення інформаційної війни. Знати чотири основні категорії використання інформації проти людського інтелекту (з доктрини інформаційних операцій США: операції проти волі нації; операції проти командування суперника; операції проти ворожих військ; операції проти національних культур.	поточне опитув.
4/2	6. Електронна війна – війна третього тисячоліття	Знати мовленнєвий етикет журналіста; правила вербального етикету; етикетні правила для журналіста-мовця, журналіста-слухача; етикет міміки і жестів журналіста. Розуміти особливості дрескоду журналіста; етикет вчинків, дій, поведінки у професійній діяльності журналіста.	поточне опитув.
4/2	7. Інформаційна зброя	Аналізувати інформаційні війни в сучасному соціально-політичному вимірі. Знати технології проведення інформаційних операцій, основні принципи, завдання, цілі та методи геополітичного стратегічного аналізу та прогнозування, глобальні інформаційні мережі; особливості інформаційно-психологічного впливу через Інтернет.	поточне опитув.
4/2	8. Методи запобігання електронній загрозі	Аналізувати методи запобігання електронній загрозі та способи зменшення вразливості в умовах електронної війни: передбачення й аналіз, запобігання й стримування, заходи забезпечення оборони. Електронна війна як близький аналог реальних «гарячих» бойових дій.	поточне опитув.
4/2	9. Моделі формування громадської думки	Знати способи політичного маніпулювання, блефування, основні прийоми блефування; прийоми, процедури і технології маніпулятивного впливу; приклади вкорінення тоталітарної (нацистської та комуністичної) ідеологій в маси.	поточне опитув.
4/2	10. Національна безпека в умовах інформаційної війни	Знати інформаційні потоки в політико-соціальних системах; види безпеки: державна, економічна, суспільна, військова, екологічна, інформаційна; взаємозв'язок інформаційної та інших видів безпеки; основні види загроз національній безпеці: загрози інформаційній інфраструктурі, загрози безпеці	поточне опитув.

		інформації, загрози духовному життю суспільства, загрози правам і свободам громадян.	
4/2	11. Інформаційна війна в Україні	Аналізувати інформаційно-психологічні операції проти України в інтересах інших держав; загострення інформаційної війни з боку Росії після зміни політичної ситуації в Україні наприкінці 2004 року. Зомбування громадян України советськими стереотипами поведінки, мислення, нав'язуванням чужої мови в побуті. через електронні ЗМІ, газетні, журнальні й книжкові видання, котрі цілеспрямовано продукує Росія.	поточне опитув.
4/4	12. Національна безпека України в умовах ведення інформаційних воєн	Розуміти інформаційні кордони України, особливості їхнього захисту. Патріотизм як основа державної ідеології, фундамент будь-якої державної конструкції.	поточне опитув.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навчальний посібник / за заг. ред. В. О. Жадька ; ред.-упор. : О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 356 с.
2. Горбулін В. Світова гібридна війна: український фронт. Київ : НІСД, 2017. 496 с.
3. Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії: аналіт. доп. Київ : НІСД, 2018. 109 с.
4. Кость С. Журналістика і війна: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 414 с.
5. Лісовський, П. М. Інформологія: людина і всесвіт: Навч. посіб. / П.М. Лісовський. – Київ : Кондор-Видавництво, 2018. – 152 с.
6. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Захист інформації: міжнародні відносини та політичний консалтинг: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2022. 312 с.
7. Лісовська Ю.П. Інформаційна безпека України: навчальний посібник / Ю.П. Лісовська. – Київ : Кондор-Видавництво, 2017. – 199 с.
8. Національна безпека в умовах інформаційних та гібридних воєн. Київ : НАДУ, 2019. 380 с.
9. Путькалець Л. А., Вишневецька Г. Б. Регіональні мас-медіа в умовах інформаційно-психологічної війни Росії проти України. Functioning of the Ukrainian media during martial law in Ukraine : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. С. 93-107.
10. J. Ellul. Propaganda. – New York, 1965.
11. www.Dobeg-Ostrowska Boguslaw, Frasz Jenina, Osyczka Beata. Teoria i praktyka propagandy. – Wrocław, 1997.
12. www.dtic.mil/doctrine/jel/new_pubs/jp_3_13.pdf

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання

може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота = 70 бали.	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	

Шкала оцінювання

<i>За шкалою ЗУНУ</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)